

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Tussen evaluatie 50 gezinnen-aanpak

DATUM
3 december 2020
Verzonden 03-12-2020

BIJLAGEN
2

BEHANDELD DOOR
V. (Vanessa) de Rond

TELEFOONNUMMER
043 350 5686

ONZE REFERENTIE
2020-33291

E-MAILADRES
vanessa.de.rond@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

In 2019 zijn we gestart met de 50 gezinnen-aanpak. Een aanpak die ontwikkeld is door het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) en op verschillende plekken in Nederland wordt toegepast. Inmiddels hebben we in Maastricht een 30-tal gezinnen geholpen met deze maatwerkaanpak.

Daarom presenteren we nu deze tussenevaluatie om u te informeren over de aanpak en de resultaten tot nu toe. Als bijlage treft u twee documenten aan: de tussenevaluatie inclusief een oplegger. Met deze oplegger kunt u in één oogopslag zien wat de 50 gezinnen-aanpak is en welke resultaten er tot nu toe behaald zijn.

Vanaf 2021 zal de werkwijze van de 50 gezinnen-aanpak ingebed worden binnen Sociale Zaken Maastricht Heuvelland. Zodoende is er steeds meer aandacht voor maatwerk voor een brede doelgroep, met positieve effecten op onze inwoners en op de kosten. We blijven het komende jaar de aanpak monitoren, zodat we u eind 2021 een eindevaluatie kunnen aanbieden. Hierin ook aandacht voor de totale kosten en de effecten van deze aanpak op het zorggebruik van de betrokken gezinnen.

Overigens heeft RTV Maastricht op 28 november jl. in de reportageserie 'Dossier' over Armoede aandacht besteed aan de 50 gezinnen aanpak. In dit item wordt goed zichtbaar wat integraal werken en maatwerk leveren betekent voor gezinnen. Via de website van RTV Maastricht is de aflevering overigens nog terug te kijken.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

Jim M. Janssen,
Wethouder Organisatie, Sociale Zaken, Ouderenbeleid en Cultuur.

Raadsinformatiebrief

Tussenevaluatie 50 gezinnen aanpak

Het gezin als medeproducent
van de oplossing

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	4
2	Inleiding	5
3	Doelen	6
4	Resultaten hoofddoel	7
5	Resultaten voor gezinnen	8
6	Resultaten voor gemeente Maastricht	9
	6.1 Systeemleren	9
	Wonen	9
	Leerlingenvervoer	12
	Financiële problemen	13
	Geboortebeperving	15
	6.2 Transformatie binnen organisatie en daarbuiten	16
7	Kosten van de aanpak	17
8	Vervolg	17
Bijlage 1	Werkwijze en kenmerken gezinnen	18
	Gezinnen	19

1 Voorwoord

In 2019 zijn we gestart met de 50 gezinnen aanpak in Maastricht, door tien consulenten op te leiden tot ‘maatwerkeindbaas’. IPW (Instituut voor Publieke Waarden) heeft ons daarbij geholpen. De maatwerkeindbazen werken nu volgens de landelijk uitgerolde methodiek van IPW om maatwerk te maken. Inmiddels is samen met 30 gezinnen uit Maastricht een maatwerkplan gemaakt dat nu uitgevoerd wordt. De gezinnen zijn tevreden. En financieel is het maatwerk ook gunstiger dan de reguliere oplossingen zeker als we kijken naar de kosten voor onze maatschappij

Een nieuwe manier van werken is daarbij niet altijd makkelijk. Het is nieuw om zo open een gesprek aan te gaan met een gezin, zonder vooroordelen en los van de structuren van onze organisatie. Gewoon op de bank gaan zitten en vragen: Hoe gaat het met u? Wat zou u willen veranderen? Bent u tevreden over uw leven? En er dan voor te zorgen dat gezinnen ook zelf medeverantwoordelijk worden voor de oplossing. Als maatwerkeindbaas hebben onze collega’s zelf het mandaat om het maatwerk te maken en uit te voeren met het gezin.

De gezinnen zijn tevreden over de aanpak. Een moeder met 6 kinderen ziet weer een toekomst voor hen als gezin samen, de kinderen ontwikkelen zich goed en gaan weer naar school. Een vader met schulden geeft aan veel meer rust te voelen en weer zin te hebben om aan het werk te gaan. Een gezin gevlucht uit Syrië is zo dankbaar voor de hulp dat ze aangeven het leven een ‘10’ te geven, ondanks dat niet alle problemen zomaar opgelost zijn.

Het is ook pionieren in het uitvoeren van maatwerk. Doordat we integraal werken, hebben we hulp nodig van andere disciplines binnen Sociale Zaken Maastricht Heuvelland maar ook daarbuiten: bij team Wonen bijvoorbeeld of Vergunnen, of bij externe partners als een woningcorporatie of Kredietbank Limburg.

We zijn blij dat Kredietbank Limburg samen met ons dit traject is ingegaan. We zien namelijk dat in veel van deze gezinnen het grootste probleem ligt op financiën. We hebben elkaar dan ook nodig.

Ik ben dan ook trots op onze 'maatwerkeindbazen'. Ze hebben flink gepionierd afgelopen jaar. Zeker in een tijd van het coronavirus was dat flinke een uitdaging! Toch is het ze gelukt om samen met 30 gezinnen maatwerkplannen te maken.

Het is de bedoeling dat we met deze aanpak steeds meer collega's en partners meekrijgen in het integraal werken: doen wat nodig is voor het gezin. Zodat we op termijn ook op andere terreinen op deze manier gaan werken. Deze complexe problemen kunnen we alleen aanpakken door in de praktijk slimme oplossingen te bedenken. Die werkwijze moet groeien binnen onze organisatie en daarbuiten. We zien daar de eerste tekenen al van, bijvoorbeeld met woningcorporatie Servatius. De aanpak wordt nu ingebed binnen Sociale Zaken Maastricht Heuvelland. Daarvoor is het opgenomen in het trainingsprogramma van medewerkers. Ook is het de bedoeling om de aanpak financieel te borgen met een maatwerkbudget dat los van de verschillende wetgevingen ingezet kan worden. Zodat het vanaf 2021 normaal is om maatwerk te maken samen met een gezin dat maatwerk nodig heeft.

We gaan dus door met de 50 gezinnen aanpak, met maatwerk voor alle Maastrichtse gezinnen die dit nodig hebben.

Wethouder Jim M. Janssen

Wethouder Organisatie, Sociale Zaken, Ouderenbeleid en Cultuur

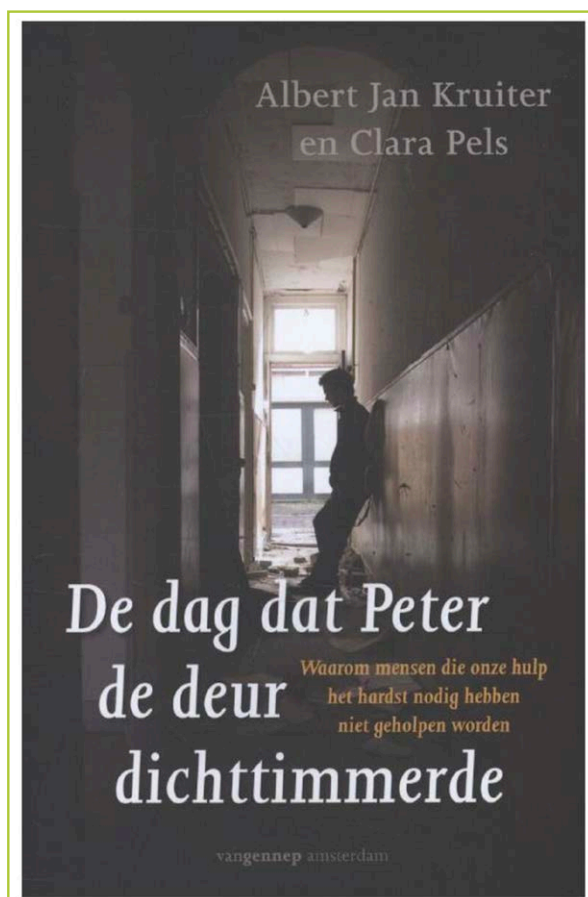
Gemeente Maastricht

2 Inleiding

Het sociaal domein is complex en divers, met grote verantwoordelijkheden en weinig financiële middelen. Voor inwoners is het moeilijk om een weg te vinden in het oerwoud van regelingen. Gezinnen komen in de knel te zitten in het systeem en worden met de reguliere oplossingen niet geholpen. In Nederland zijn er zo'n 100.000 gezinnen die € 100.000 of meer per jaar kosten. In Maastricht ongeveer 300 tot 400 gezinnen. Het college heeft daarom in zijn coalitieakkoord de ambitie opgenomen om deze gezinnen door middel van maatwerk beter en goedkoper te helpen. Te starten met 50 gezinnen: de 50 gezinnen aanpak. De looptijd van deze aanpak is van begin 2019 tot eind 2021. Deze tussenevaluatie beschrijft de doelen, resultaten, aanpak en kosten tot september 2020.

De aanpak die we gebruiken, de doorbraakmethode, is ontwikkeld door het Instituut voor Publieke Waarden (IPW). Zij begeleiden ons in deze aanpak. IPW heeft deze aanpak in andere steden, zoals den Haag, Utrecht, Amersfoort en Almelo, ook toegepast. Het verschil met onze werkwijze is dat we er in Maastricht voor gekozen hebben om de aanpak zelf uit te voeren, met onze eigen consultants en medewerkers van de Kredietbank Limburg, waar in andere steden IPW de aanpak uitvoert. Dat maakt het eenvoudiger om straks de aanpak goed te borgen in onze organisatie.

De doorbraakmethode van IPW wordt ondersteund door een online tool, die we in Maastricht getest hebben. Deze tool wordt landelijk uitgerold bij een 40-tal gemeenten, om zo maatwerk in het sociale domein te stimuleren.

3 Doelen

Hoofddoel

In samenwerking met betrokken huishoudens, netwerk en professionals een integrale, domein overstijgende maatwerkaanpak ontwikkelen, waarbij huishoudens beter en tegen lagere kosten worden geholpen.

Doelen voor gezinnen

- Meer zelfregie.
- Activering van hun sociale netwerk.
- Doorbraak realiseren voor gezin: doelen bepalen en perspectief creëren.
- Minder stapeling voorzieningen.
- Betere afstemming van hulp in het gezin waardoor het meer effect heeft.
- Zicht op benodigde oplossingen.
- Meer vraaggericht gewerkt, gericht op de doelstellingen.

Doelen voor gemeente

- Systemen leren: zichtbaar maken waar en welke verbeterpunten in de bureaucratie en het beleid zitten en welke maatwerkoplossingen kunnen leiden tot beleidswijzigingen en/of tot standaard.
- Door de aanpak breder te gaan implementeren in Maastricht ontstaat een vliegwiel voor de transformatie van SZMH.
- Betrokken organisaties leren om onconventioneel te denken en werken.
- Consulenten SZMH leren om integraal te denken en werken en onderbouwd out of the box oplossingen te realiseren.

4 Resultaten hoofddoel

Sinds de start van de 50 gezinnen aanpak is er met 30 gezinnen een maatwerkplan opgesteld. Voor 21 gezinnen zijn deze maatwerkplannen al uitgevoerd. Van elk maatwerkplan met maatwerkbudget is een kosten-batenanalyse gemaakt.

De maatwerkers monitoren samen met het gezin de resultaten van het maatwerk. Vlak na de inzet van het maatwerk, na 6 maanden en na 12 maanden wordt er met het gezin gesproken en wordt aan hen gevraagd hoe tevreden ze zijn met hun leven. In grote lijnen zien we dat gezinnen tevredener zijn over hun leven, zie ook de voorbeelden in de volgende paragraaf. We moeten echter niet verwachten dat dit maatwerk de oplossing is voor alles wat speelt in deze gezinnen. Het is geen haarlemmerolie.

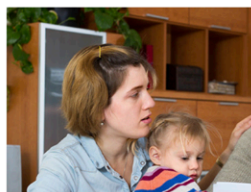
In andere steden waar IPW deze aanpak uitvoert, zoals den Haag en Amersfoort, zien we dat de gemiddelde besparing rond de € 20.000 ligt per gezin. Dat zien we in Maastricht ook terug bij een berekening op basis van de eerste 20 casussen.

De verwachte kosten aan hulp en ondersteuning van deze gezinnen in de komende 12 maanden komen naar verwachting € 21.000 lager uit dan wanneer we niks hadden gedaan. In totaal is de verwachte besparing (op basis van 20 opgestelde kosten-batenanalyses) tot nu toe € 426.000. Waar deze gezinnen anders, op basis van een onderbouwde en getoetste inschatting door de professionals, € 830.000 gekost zouden hebben de komende 12 maanden.

ZonMw
Subsidies Onderzoek & resultaten Actueel
Home Actueel Nieuws 5 gemeenten starten met maatwerk aanpak multiprobleemgezinnen
Nieuws
5 gemeenten starten met maatwerk aanpak multiprobleemgezinnen
Deel deze pagina

HVMAN
Hoe de belastingdienst de menselijke maat kwijtraakte
En honderden ouders in de schulden terecht kwamen
21 januari 2020, Elsie Vermeer (6 minuten)
→ Lees → 2020

25 oktober 2019
Het komende jaar gaan 5 gemeenten aan de slag met een domeinoverstijgende maatwerk aanpak. Hiermee helpen zij 20 multiprobleemgezinnen in hun gemeente die vastlopen. De gezinnen stellen zelf met hun hulpverleners vast welke doorbraak er in hun leven nodig is. Op basis van hulpverleners een maatwerkplan.

Tilburgers.nl
sinds 2007 de nieuwswebsite van Tilburg

"Maatwerkfabriek": "Kennis om dingen onmogelijk te maken, is meestal voldoende voorhanden."

Paula Angéla • zaterdag 18 februari 2017 • Geef een reactie

De 'Maatwerkfabriek' is een onderzoek van het Instituut voor Publieke Waarden (IPW), dat niet van achter een bureau wordt uitgevoerd, maar in de dagelijkse praktijk. Sterker nog: IPW heeft om die reden juist geen kantoor.

Het Tilburgse college van B&W (Burgemeester en Wethouders) heeft eind december 2015 aan het IPW gevraagd om in Tilburg onderzoek te doen aan de hand van 20 gevallen (casussen) waarin hulp werd gezocht voor het oplossen van problemen in het 'sociale domein'. Met het sociale domein wordt bedoeld, het gehele terrein van inkomens, zorg, ondersteuning, onderwijs en hulpverlening. In de week van 13 februari 2017 werd het verslag van het IPW gepresenteerd aan het College.

Samen met de professionals op de werkvloer heeft het Instituut voor Publieke Waarden (IPW), behouden om 20

In de affaire rondom de kinderopvangtoeslag bleken mogelijk duizenden burgers onrecht als fraudeurs te zijn aangemerkt door de belastingdienst, met torenhoge schulden, echtscheidingen en uithuisplaatsing van kinderen tot gevolg. Volgens Albert Jan Krutier en Sophie Albers van het Instituut van Publieke Waarden is deze 'institutionele vooringenoemt organisaties. Hoe kan het dat zo slecht werken? En wat doe

BINNENLANDS BESTUUR

BESTUUR EN ORGANISATIE FINANCIËN RUIMTE EN MILIEU SOCIAAL

INTEGRALE AANPAK MULTI-PROBLEMATIEK BESPAART 3 MILJOEN

Adrian de Jonge • 22 okt 2020 • Reager

Schulden, armoede en gezondheidsproblemen worden in de aanpak van Sociaal Huis (SCHOS) tegelijkertijd behandeld. Met een focus op maatwerk en eigen regie wist de gemeente Den Haag, in samenwerking met zorgverzekeraar CZ, de afgelopen drie jaar 136 huishoudens te helpen en 3 miljoen euro aan zorgkosten te besparen.

Control

Wethouder Bert van Alphen (sociale zaken, OverLinks): "Voor gezinnen die meerdere problemen tegelijkertijd hebben, zijn tijd en bureaucratie de vijand. Iedere dag zonder zicht op een oplossing vergroot de dagelijkse stress. Het is daarom goed te horen dat de resultaten positief zijn. Met deze aanpak krijgen huishoudens weer controle over hun eigen leven. Het maatwerkplan is nu plan, gebaseerd op hun levenswijze."

Plan op maat

In Den Haag wonen 3.200 gezinnen met problemen op verschillende leefgebieden. Zij maken gebruik van meerdere voorzieningen in de zorg en sociale zekerheid waarvan de kosten per jaar gemiddeld zo'n 104.000 euro per jaar per gezin bedragen. Om de multi-problematiek van deze huishoudens aan te pakken is in 2017 het SCHOS-project gestart, waar de zogenaamde Doelraammethode werd ontwikkeld. Daarmee krijgt elk huishouden één plan. Dit plan moet het maximaal bereik van de dienstverlening

5 Resultaten voor gezinnen

Inhoudelijk wordt op 3 momenten gemonitord wat de impact van de geboden aanpak is op het leven van de gezinnen. Meteen na de aanpak, na 6 maanden en na 12 maanden. Dit doen we door een gesprek aan te gaan met het gezin en hen te vragen hoe tevreden ze zijn over hun leven. Een aantal resultaten tot nu toe.

- Moeder is blij dat ze weer samenwoont met haar 6 kinderen en geeft haar leven nu een 8.
- Verlagen schuldendruk zorgt voor rust in gezin, vader geeft het leven nu een 7.
- Jeugdige kan zich door medicatie beter concentreren op school, moeder heeft geen nieuwe schulden gemaakt en geeft het leven nu een 6.
- Gezin heeft een veilig thuis en hoeft niet meer te 'bankhoppen' waardoor gehandicapte zoon weer naar school kan. Dit geeft het gezin rust.
- Jeugdige met verslavingsachtergrond woont nu in een safehouse wat veel rust geeft voor zijn moeder en zusjes en hem ruimte geeft om aan zichzelf te blijven werken. Hij heeft zijn vmbo-diploma gehaald. Moeder geeft het leven een 7, de jeugdige een 7,5.
- Moeder verblijft met kinderen nog in de vrouwenopvang. Doordat een betalingsachterstand is afbetaald wordt er nu snel bemiddeld naar een huurhuis. Vanwege de spanningen door corona (kinderen niet op school en zorg digitaal) geeft ze het leven momenteel een 4,5.

6 Resultaten voor gemeenten

6.1 Systeemleren

Op verschillende onderwerpen zijn leerpunten naar boven gekomen vanuit de gezinnen waar een maatwerkplan mee gemaakt is. Hieronder worden deze beschreven. De casussen illustreren deze leerpunten. De voorbeelden worden gedeeld binnen SZMH en besproken binnen Beleid & Ontwikkeling voor een breder leereffect en waar mogelijk aanpassing van beleid of werkwijze.

Wonen

In ongeveer de helft van de casussen is er sprake van woonproblematiek. Er is geen passende woning beschikbaar, waardoor gezinnen lang in opvanglocaties blijven. Of de huidige woning is te klein.

Uit landelijke analyses (Onderzoek Toezicht Sociaal Domein 2017 'Het wijkteam en kwetsbare gezinnen'), blijkt dat het achterliggende probleem van de woonproblematiek bestaat uit het ontbreken van een gemeenschappelijke visie op de doelgroep en het vraagstuk. Dat zien we in de 50 gezinnen aanpak ook terug.

Dat uit zich in onderstaande knelpunten.

- Te weinig passende (grote) woningen of deze zijn te duur voor de doelgroep.
 - Hierdoor duurt bemiddeling erg lang. Het aantal beschikbare woningen is op dit moment te klein voor het huisvesten van de bijzondere doelgroepen. We kunnen dit niet oplossen binnen de bestaande kaders en met alleen de woningcorporaties.
 - Te hoge huurprijzen voor grote woningen, die passend zouden zijn, waardoor maatwerkafspraken nodig zijn om gezinnen hier toch te kunnen plaatsen om hogere kosten door langer verblijf in opvang of uithuisplaatsing kinderen te voorkomen.
- Werkwijze in toewijzing van woningen (Housing).
 - Openstaande schulden bij Thuis in Limburg, een van de woningcorporaties waarvoor eerst een betalingsregeling getroffen moet worden. In sommige casussen eist de woningcorporatie zelfs dat ze afbetaald wordt voordat ze opnieuw bemiddelt.
 - Het verzamelen van de benodigde stukken voor inschrijving Housing is vaak een probleem omdat het gaat om vrouwen die gevlucht zijn bij een gewelddadige ex-partner. De administratieve eisen die we stellen bij Housing werken dus niet voor deze doelgroep.
 - Aanmeldingen voor Housing worden niet altijd tijdig gedaan vanuit de vrouwenopvang/andere opvang. Dit kan ermee te maken hebben dat het lijkt alsof de casus niet past bij Housing (zoals bij casus 1). Er wordt dan gewezen op het convenant dat niet altijd even duidelijk is.

Inmiddels hebben we in een aantal casussen ervaring opgedaan met het passend maken van een woning (door het plaatsen van een vaste trap naar zolder of bijvoorbeeld een mantelzorgunit) of door een bijdrage te doen aan de huur waardoor een grotere woning mogelijk wordt. Hierdoor is de samenwerking met de grootste woningcorporatie, Servatius, verbeterd en werken we nu samen aan het uitdragen van maatwerk. Nieuwe casussen worden samen geëvalueerd, zodat er een leereffect is binnen onze organisatie en bij Servatius.

Door bovenstaande knelpunten te bespreken met collega's binnen Beleid en Uitvoering is er een beeld ontstaan dat de knelpunten gedragen worden. Op verschillende vlakken wordt gewerkt aan verbeterde werkwijzen (bijvoorbeeld bij Housing en de Vrouwenopvang). Daarnaast is afgesproken om de verzamelde knelpunten vanuit verschillende doelgroepen te bundelen en te bespreken met de afdeling Vastgoed om zo samen te onderzoeken of de gemeente met leegstaand vastgoed in deze behoeften kan voorzien. Ook is dit input voor de nog te vormen gemeentebrede opgave 'Wonen-Sociaal-Veiligheid'. Een integrale opgave en aanpak binnen de gemeente Maastricht is nodig om deze knelpunten op te kunnen lossen en de kosten voor het sociale domein terug te brengen.

Een passende woning voor moeder met 6 kinderen

Situatieschets

Jenny verblijft voor haar veiligheid sinds december 2018 in de vrouwenopvang. Ze is slachtoffer van huiselijk geweld. Haar 6 kinderen zijn in het najaar van 2019 bij haar geplaatst. Hun tijdelijke woonruimte telt 2 slaapkamers. De woning is te klein voor 7 personen. Bovendien vormt de vrouwenopvang een tijdelijk toevluchtsoord. Een definitievere oplossing is altijd het streven. Maar alleen als de veiligheid van de vrouw in kwestie dat toelaat.

Dat is voor Jenny in februari 2019 het geval en ze wordt ingeschreven bij Housing Maastricht. Housing Maastricht begeleidt kwetsbare inwoners van Maastricht die dringend op zoek zijn naar een zelfstandige woning. In Housing werken de gemeente Maastricht, zorginstellingen en woningcorporaties samen.

De gezinsgrootte maakt het niet makkelijk om snel een geschikte woning te vinden. Pas 8 maanden na de eerste aanmelding begint voor Jenny het Housing-traject. De vooruitzichten zijn niet goed. Ze krijgt te horen dat het minimaal een jaar kan duren om passende woonruimte te vinden.

Perspectief

Het perspectief is een veilige woonplek met genoeg ruimte voor het hele gezin.

De situatie vraagt echter direct om een oplossing: omdat de huidige woonruimte zo klein is én omdat Jenny een plek bezet in de vrouwenopvang van die iemand die die plek nog harder nodig heeft. Dus wordt ook gezocht naar een andere, tijdelijke woonoplossing. Denk aan een woning in de particuliere sector of aan een vakantiewoning. En ook die zijn op korte termijn niet te vinden.

Vanuit de 50 gezinnen aanpak schalen we op. De casus van Jenny komt hoog op de woningaanvraagstapel van Servatius. Met resultaat want medio april 2020 trekt Jenny dankzij Servatius in een gezinswoning met 6 slaapkamers.

Een volgend probleem dient zich aan: de huurprijs is te hoog voor Jenny. Maatwerk zorgt voor een oplossing. Via de bijzondere bijstand krijgt Jenny maandelijks 74 euro per maand overgemaakt om de extra huurkosten te betalen. Ook krijgt ze eenmalig 1.354,33 euro vanuit de bijzondere bijstand voor stoffering van de woning.

Doorbraak

De doorbraak in deze casus zit in het opvoeren van de druk bij de betrokken partijen. En ook in het bijbetalen van de huur zodat het perspectief mogelijk wordt.

Mantelzorgwoning

Situatieschets

Frank en Anja hebben 7 kinderen. Frank zorgt voor het inkomen en Anja is thuis voor de kinderen en runt het huishouden. Het grootste gedeelte van de opvoeding en de verzorging van de kinderen komen dus op haar neer. 3 kinderen in hun gezin hebben extra zorg nodig. Jasper heeft het syndroom van Down, Camiel heeft een autismespectrumstoornis (ASS) net zoals zijn broer David. David heeft daarnaast meerdere diagnoses. Alle 3 de jongens wonen nu thuis en willen ook graag thuis blijven wonen.

David is uitbehandeld bij Mondriaan en heeft als advies gesloten jeugdzorg meegekregen. Omdat hij een specifieke aanpak nodig heeft én thuis wilt blijven wonen, hebben de gemeente en Koraal voor een maatwerkoplossing gezorgd. Die is residentieel (in de verzorgingsinstelling zelf,

red.) in samenwerking met thuis. 2 jaar later is er daardoor wel vooruitgang in de ontwikkeling van David, maar onvoldoende. Wonen bij Koraal is ook niet meer haalbaar. David is agressief richting de begeleiding omdat hij een enorme behoefte heeft om thuis te wonen. Daarom is David toch terug naar huis gegaan. De woonruimte is niet geschikt voor dit grote gezin en alle specifieke behoeften die er zijn. Elk kind heeft onvoldoende eigen ruimte in huis om zich te kunnen terugtrekken of te kunnen ontladen. Daarom is onderzocht of verhuizen naar een grotere woning een optie is. Dat is niet zo omdat er geen passende woningen zijn en omdat ze het contact met de mensen in de buurt niet willen missen en de kinderen zelfredzaam zijn in hun leefomgeving.

Perspectief

Het perspectief is dat het gezin een woonruimte heeft die beter past bij de gezinsgrootte. Daardoor blijft stress minder lang hangen in het gezin. Dat heeft als effect dat de zorgbehoefte kleiner wordt en er minder aanspraak nodig is op ondersteuning vanuit de gemeente. Het perspectief is ook dat het gezin zelfredzaam is; dat Frank en Anja op een eigen manier eraan bijdragen dat de kinderen binnen hun mogelijkheden mee kunnen doen in de samenleving.

Doorbraak

Een doorbraak zou een aanpassing van de woonruimte zijn. Zodat de kinderen zich kunnen terugtrekken en kunnen ontladen. We denken aan het plaatsen van een container (mantelzorgwoning) in de tuin naast de woning. Hiervoor is veel overleg noodzakelijk geweest met de afdeling vergunningen van de gemeente en de woningcorporatie. Inmiddels heeft de maatwerkeindbaas akkoord gegeven op het bestellen van de mantelzorg-unit, die naast de woning geplaatst zal worden. We gaan monitoren wat het effect is van deze investering op het gezin en op hun zorggebruik.

Leerlingenvervoer

De toekenning van leerlingenvervoer gaat volgens de regels van de verordening Leerlingenvervoer. Maatwerk is daarbij niet altijd even makkelijk of niet bekend bij medewerkers.

Ook bij gezinnen die (nog) geen vaste woon- of verblijfplaats hebben, is leerlingenvervoer niet mogelijk volgens de verordening. Ook in dit geval is er maatwerk geleverd vanuit de 50 gezinnen aanpak. Het blijkt moeilijk om de verordening Leerlingenvervoer hiervoor aan te passen omdat dit effect heeft op het totale leerlingenvervoer en de kosten daarvan. Een uitgebreider onderzoek naar de mogelijkheden om (leerlingen)vervoer integraler in te richten is wenselijk om deze problemen op te lossen. In de tussentijd is maatwerk een oplossing voor de betreffende gezinnen.

Leerlingenvervoer in België

Situatieschets

Chris volgt speciaal onderwijs in Maasmechelen. Hij kan niet naar school omdat hij geen vervoer heeft. Zijn moeder kan hem niet brengen omdat ze door veiligheidsredenen niet de straat op kan en durft. In verband met zijn veiligheid kan hij niet alleen reizen. Hem naar een andere school laten gaan, is geen optie.

In de verordening Leerlingenvervoer staat dat er wordt gekeken naar de dichtstbijzijnde passende school. Dat zou de Talententuin in Maastricht zijn, maar daar is Chris niet welkom. De ex-partner van de moeder van Chris en de school liggen overhoop.

In Nederland staat in de wet dat ieder kind echter recht heeft op passend onderwijs.

In Chris' geval vormt de school in Maasmechelen de oplossing en biedt die school Chris passend onderwijs. In dezelfde wet staat dat scholen een rol moeten vervullen in het vervoer naar school. Maar omdat de school in België ligt, is de Nederlandse wet niet van toepassing. Toch heeft de school aangeboden vervoer tot de grens te kunnen regelen. In verband met de veiligheid van Chris is dat echter geen optie.

Vanuit de 50 gezinnen aanpak is voor een maatwerkoplossing gezorgd. Omdat Chris geen beroep kan doen op de regeling, worden de kosten voor zijn vervoer vanuit de aanpak betaald. Een taxibus van leerlingenvervoer vormt zijn vervoersmiddel.

Perspectief

Voor Chris' ontwikkeling zijn een schoolritme, veiligheid, sociale contacten, het contact met de schoolpsycholoog belangrijke ingrediënten. Het perspectief is veilig vervoer naar de school in Maasmechelen.

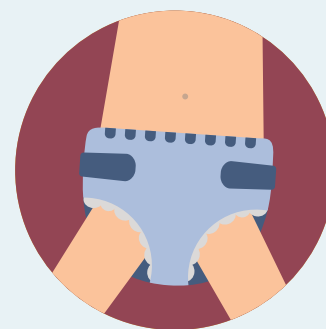
Doorbraak

De doorbraak is dat Chris toch gebruik kan maken van de taxi van het leerlingenvervoer, maar dat deze betaald wordt vanuit de 50 gezinnen aanpak. Het vervoer valt dan niet onder de verordening leerlingenvervoer maar we maken wel slim gebruik van de taxi's die ingekocht zijn via het leerlingenvervoer.

Financiële problemen

Gezinnen, waarvan de ouders een lager opleidingsniveau hebben, krijgen te maken met de moeilijkste regelingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om zorgtoeslag en kinderopvangtoeslag. En dat gaat vaak mis. Gezinnen komen door wisselende inkomsten en wisselende dienstverbanden vaak in de problemen met de aanvraag van toeslagen. Gezinnen met problematische schulden kosten de samenleving jaarlijks € 10.000 blijkt uit publicaties van het Nibud.

Luiers

Situatieschets

Lisa is 37 en heeft een licht verstandelijke beperking. Ze werkt in de huishoudelijke zorg. Haar partner kan door zijn handicap niet werken en ontvangt een Wajong-uitkering. Hun zoontje, Tim, is 2 jaar en gaat naar het kinderdagverblijf. Daar heeft hij de nodige luiers verbruikt. Het kinderdagverblijf wil dat de kosten voor de luiers betaald worden. Anders moet Tim thuisblijven tot hij zindelijk is.

Opvang voor Tim is essentieel voor zijn ontwikkeling. Bovendien betekent stoppen met de kinderopvang, ook stoppen met werken. Dat houdt in dat Lisa weer bijstand moet krijgen. Het gezin heeft financiële zorgen en grote schulden. Een budgetbeheerder heeft de financiële administratie overgenomen. Het gezin krijgt 75 euro leefgeld per week. Daarvan kunnen ze de luiers niet betalen.

Perspectief

Door de openstaande schuld bij het kinderdagverblijf af te lossen en de kosten voor nieuwe luiers te vergoeden kan Tim weer naar het kinderdagverblijf en kan Lisa aan het werk blijven.

Doorbraak

Via de 50 gezinnen aanpak is een maatwerkplan gemaakt met het gezin waarbij onderzocht is of we maatwerk kunnen toepassen. Dat kan. Vanuit de bijzondere bijstand kan via de regeling voor niet-uitkeringsgerechtigden de openstaande schuld afgelost worden en kunnen de luiers betaald worden. Dat zorgt vooral bij Lisa voor minder stress.

Woninginrichting

Situatieschets

Syria en haar zoontje Darius verblijven al 2 jaar in de vrouwenopvang. Ze zijn gevlucht voor de ex-partner van Syria. De hulpverleners maken zich in eerste instantie zorgen over de opvoedingscapaciteiten van Syria. Ondertoezichtstelling (OTS) komt ter sprake. Maar omdat Syria enorm betrokken is en openstaat voor alle vormen van hulpverlening, is dat van tafel. Ze groeit in haar rol als moeder: zowel Darius' veiligheid als zijn ontwikkeling krijgen volop aandacht.

Met hulp van Housing Maastricht verhuizen Syria en Darius naar een eigen huis. Alleen dient zich dan een volgend probleem aan: het huis moet worden ingericht. En Syria heeft weinig eigen geld. Een lening staat een frisse start in de weg. Bovendien is er binnen Syria's budget te weinig aflossingsruimte in geval van een lening.

Perspectief

Syria en Darius wonen zelfstandig in een ingericht huis. De inrichting is betaald. Syria heeft daarvoor geen geld hoeven lenen. Syria en Darius krijgen begeleiding.

Doorbraak

Het witgoed, de verf en de eerste huur worden betaald vanuit de bijzondere bijstand. De inrichting van het huis wordt betaald vanuit de 50 gezinnen aanpak. Syria kan zo een frisse start maken en hoeft geen lening af te sluiten via de Kredietbank Limburg.

In bovenstaande casus is de afweging gemaakt van de impact voor het gezin, om na een situatie van huiselijk geweld en de vlucht daarvoor, een nieuwe start te moeten maken met een schuld. Daarnaast hebben we ook gekeken naar de kosten van het verstrekken van deze lening. In deze casus zouden die uitvoeringskosten € 186 bedragen die de gemeente betaald aan de KBL. Deze brede afweging in maatschappelijke kosten en baten kan leiden tot andere besluiten.

Nieuwe schulden

Situatieschets

Tim woont samen met Susan en hun 11-jarige dochter Debby in een sociale huurwoning. Voor het gezin loopt al even een wettelijke schuldregeling. Ze maken ook gebruik van budgetbeheer. Er is al veel afbetaald, maar telkens stuit het gezin op een nieuwe financiële tegenslag. Tegenslag die overigens niet op hen te verhalen is.

Zo is hun energieleverancier failliet gegaan. De oma van Debby is overleden en de begrafenis moet betaald worden. De tandartsrekening staat nog open, net zoals een aantal andere rekeningen met onvoorziene medische kosten.

Tim krijgt een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA) van 1.039 euro. Susan krijgt een uitkering vanuit de Wajong ter waarde van 993 euro. Er is in dit gezin financieel geen ruimte. En een nieuwe schuldenregeling van 3 jaar hangt het gezin boven het hoofd.

Deurwaarders en incassobureaus laten van zich horen. De hele situatie levert Tim, Susan en Debby veel spanning en angst op. Ook de zorg voor Debby lijdt er merkbaar onder. Tim en Susan durven de deur niet meer open te maken en laten brieven liever ongeopend op tafel liggen.

Perspectief

Het gezin was goed op weg, maar doordat zich telkens nieuwe problemen en rekeningen aandienen, is het lastig om er bovenop te komen. Als de 'nieuwe' schulden worden afbetaald, kan het gezin min of meer écht een nieuwe start maken.

Doorbraak

Een schuldenvrije toekomst brengt rust in het gezin. Bovendien ontstaat dan ook ruimte om te sparen en een buffer op te bouwen. Ook is er dan weer financieel ruimte om te investeren in de gezondheid van het gezin. Het gezin kan dan bijvoorbeeld ook weer de rekeningen van de psychiater betalen.

De bovengenoemde casus laat zien dat schuldenregelingen inflexibel zijn en mensen knel komen te zitten in situaties wanneer er buiten hun schuld om nieuwe schulden ontstaan, bijvoorbeeld door overlijden. Door maatwerk te bieden wordt stress voorkomen en geld bespaard.

Nu niet zwanger

Vanuit het gezondheidsbeleid in Zuid-Limburg is de GGD een project gestart om kwetsbare vrouwen en meisjes gratis anticonceptie aan te bieden. Deze aanpak heet: 'Nu niet Zwanger'. Binnen de 50 gezinnen aanpak zien we veel grote gezinnen waarbij 1 of beide ouders (licht) verstandelijke beperkingen hebben. Vaak is het krijgen van veel kinderen geen bewuste keuze.

Binnen SZMH zijn er nu twee ambassadeurs van 'Nu niet zwanger', die mee kunnen gaan tijdens naar deze gezinnen om samen dit gesprek te voeren. Ook is er een inspiratiebijeenkomst georganiseerd binnen SZMH om het project van de GGD en de aandachtsfunctionarissen onder de aandacht te brengen binnen SZMH.

6.2 Transformatie binnen organisatie en daarbuiten

In 2019 zijn tien 'maatwerkeindbazen' opgeleid. De maatwerkeindbazen werken bij de gemeente Maastricht, onderdeel SZMH of Kredietbank Limburg. Ze hebben training en coaching gekregen van IPW, die deze doorbraakmethodiek in meerdere gemeenten in Nederland heeft geïmplementeerd. Op deze manier hebben zij geleerd om onderbouwd maatwerk te maken voor Maastrichtse gezinnen. Ze hebben mandaat om maatwerk te maken en hier ook budget voor in te zetten. Voor meer informatie over de werkwijze van de doorbraakmethode zie bijlage 1.

Dit was de eerste keer dat IPW de werkwijze en het gedachtegoed heeft overgedragen aan eigen medewerkers van een gemeente. Een gezamenlijke zoektocht. In de loop van 2019 hebben, mede door de ingezette transformatie van SZMH, veel wisselingen plaatsgevonden in de groep van de maatwerkeindbazen. Daardoor is er enige vertraging opgelopen in het oppakken van casussen.

De getrainde maatwerkeindbazen hebben inmiddels hun rol en taak goed onder de knie. Ze stimuleren collega's om integraal te kijken naar problematiek in gezinnen en om maatwerk te maken. Ze voelen zich verantwoordelijk voor een efficiënte inzet van het maatwerkbudget.

Wat wordt gedaan om de transformatie intern en extern een boost te geven vanuit de 50 gezinnen aanpak?

- Communicatie over de casuïstiek, zowel tijdens overleggen binnen de teams en via de nieuwsbrief van SZMH.
- De maatwerkmethode is opgenomen in het trainingsaanbod 'Integraal werken' dat in 2020 opgestart is en voor alle medewerkers van SZMH beschikbaar is.
- Binnen Beleid & Ontwikkeling wordt op thema (zie bovenstaande systeemleer-thema's) het gesprek aangegaan met collega's en thema's uitgewerkt voor het MT Sociaal.
- Extern wordt op basis van casuïstiek het gesprek aangegaan met betrokken partners zoals een woningcorporatie. Een evaluatie van het proces en de leerpunten kan dan leiden tot verbetering van de samenwerking in de toekomst. Deze manier van werken hebben maatwerkeindbazen nodig om gesteund te worden in hun aanpak.

Wat hebben maatwerkeindbazen nodig om dit te doen?

- Training/coaching op het anders aangaan van het gesprek met een gezin: het gezin is niet meer consument van het aanbod maar medeproducent van de oplossing!
- Steun en dekking vanuit management en bestuur: 'Leren loslaten van het gevoel dat je extra verantwoording moet afleggen over maatwerk'. In een organisatie die nog erg gericht is op controle en verantwoording is dat lastig.
- Steun op niveau van beleid/management: om ook extern gesprek aan te gaan met beslissers over het maken van maatwerk.

7 Kosten van de aanpak

In 2019 was het beschikbare budget € 300.000. De uitgaven waren € 140.000. Dit betrof vooral organisatiekosten, kosten van IPW, de inzet van de maatwerkers en begeleiding van de aanpak. Veel maatwerk kon uitgevoerd worden door de inzet van reguliere budgetten.

In 2020 is tot medio oktober € 90.000 besteed aan maatwerk. De verwachting is dat dit voor heel 2020 op € 125.000 uitkomt. Daarnaast worden er kosten gemaakt voor de inzet van maatwerkers, training, communicatie en de ondersteuning door IPW (onder andere de doorbraak-tool). Het is de verwachting dat het budget voor 2020 daarmee nagenoeg uitgeput wordt.

8 Vervolg

De raad wordt eind 2021 geïnformeerd over de verdere resultaten van de aanpak. Het is de bedoeling om de aanpak in 2021 in te bedden in de reguliere werkwijze van SZMH. Hierover vindt eind 2020 besluitvorming plaats door het college van B&W. De begeleiding van IPW wordt in 2021 vervangen door een 'doorbraak-tool', een webapplicatie die maatwerkers ondersteunt bij het maken van maatwerkplannen. Uiteraard kan in voorkomende gevallen teruggevallen worden op de expertise van IPW. Daarnaast wordt de 50 gezinnen aanpak ingebed in het trainingsprogramma van O&T onder de naam 'Meer Maatwerk Maastricht-Heuvelland' en daarmee beschikbaar voor alle medewerkers van SZMH. De monitoring en sturing van de aanpak wordt in 2021 overgedragen aan het teammanagement van SZMH.

Het aparte budget in de begroting voor de 50 gezinnen aanpak is vanaf 2021 niet meer nodig. De aanpak wordt dan ingebed door vanuit reguliere budgetten (WMO, Participatie, Jeugd) een bedrag te oormerken voor deze aanpak en dus voor het maken van maatwerk.

Als we deze aanpak willen behouden en borgen binnen onze organisatie, dan is een klein budget voor maatwerk en het mandaat voor de besteding hiervan, noodzakelijk. Hiermee dragen we tevens bij aan de door raad, bestuur, directie en medewerkers gewenste ontschotting binnen het Sociaal Domein.

Bijlage 1 Werkwijze en kenmerken gezinnen

Gezinnen

In het coalitieakkoord van de gemeente is de 50 gezinnen aanpak opgenomen als project om gezinnen met meerdere problemen te kunnen helpen met maatwerk. De aanpak is dus gericht op gezinnen uit Maastricht.

Doelgroep: Gezinnen (bestaande uit minimaal 1 volwassene en 1 of meer kinderen) die meerdere problemen hebben en die niet regulier opgelost kunnen worden omdat dat niet past in de bestaande regelingen of omdat dat te lang duurt.

In 2019 is er gestart met de 'buikpijndossiers' van onze medewerkers. Vervolgens zijn de maatwerkers gaan verbreden naar hun eigen teams en externe partners als Bureau Jeugdzorg Limburg en het Veiligheidshuis. Ook zijn op basis van data uit onze systemen de 30 'duurste' gezinnen in een jaar geanalyseerd om te kijken of er voor deze gezinnen perspectief te creëren is met maatwerk. Die analyse bleek lastig omdat het gaat op basis van 'tweedehands' gegevens van collega's en omdat informatie snel veroudert.

Er lijken een paar typerende kenmerken te zijn van de gezinnen binnen de aanpak:

- het zijn vaak grote gezinnen met ouder(s) met een verstandelijke beperking
- het zijn vaak gezinnen met een migratieachtergrond die geen passende woonplek hebben
- het zijn vaak gezinnen die problemen ervaren door niet passende huisvesting (te klein)
- het zijn vaak gezinnen die geïsoleerd functioneren en geen netwerk hebben om op terug te vallen.

Werkwijze

De maatwerkers hebben een aantal werkafspraken gemaakt om deze aanpak efficiënt uit te kunnen voeren. De werkafspraken zijn gebaseerd op het mandaat dat de maatwerkeindbazen hebben om maatwerk te maken en hiervoor maatwerkbudget in te zetten met de bijbehorende verantwoordelijkheden. Er wordt uitgegaan van het 6 ogenprincipe. IPW heeft de maatwerkers getraind op het toepassen van de doorbraakmethode en het toepassen van het bijbehorende canvas.

50 gezinnen aanpak

Maatwerkcanvas Maastricht

Maatwerkeindbaas :

Datum :

Casusnummer :

Tevreden-
heids-
cijfer

Situatieschets

Perspectief ★

Doorbraak

Zelf doen

Ondersteuning	Behandeling
---------------	-------------

Kosten-batenanalyse

Huidig

€ _____

Dreigend

€ _____

Maatwerk

€ _____

Legitimiteit

Betrokkenheid

Werkafspraken 50 gezinnen aanpak:

- Maatwerkeindbazen overleggen binnen hun Integrale Gebiedsteam (IGT) om geschikte casussen op te halen.
- Een nieuwe casus wordt opgepakt in gesprek met het gezin én de reeds betrokken consulent. Samen met het gezin wordt gezocht naar het perspectief en de doorbraak. Maatwerkeindbazen begeleiden maar nemen niet over.
- Indien het gezin akkoord is, wordt er gezamenlijk een concept maatwerk-canvas gevuld met de info die reeds aanwezig is. In het canvas wordt het cliëntnummer opgenomen, geen namen!
- Dit canvas wordt besproken tijdens de ‘spar-tafel’ op dinsdagmiddag in de inspiratieruimte. De consulent kan dan aanschuiven en er wordt gespard met drie maatwerkers vanuit verschillende disciplines. Vragen die gesteld worden kunnen de consulent en de betrokken maatwerker uitzoeken voor de week erop. Het canvas wordt aangevuld hiermee.
- Dit canvas wordt rondgestuurd ter bespreking in de doorbraaktafel op de dinsdagmiddag erna.
- De voorzitter maakt een agenda voor dit overleg en plant de aangemelde casussen in. Er wordt maximaal een half uur tijd uitgetrokken per casus. Resterende vragen die relevant zijn voor het beoordelen of de doorbraak echt georganiseerd moet worden, kunnen gesteld worden.
- Na bespreking kan het plan (in het canvas) verder aangevuld/uitgewerkt worden en een volgende keer weer ingebracht worden om akkoord te krijgen tijdens de doorbraaktafel, van minimaal 2 andere maatwerkers. Bij het plan wordt een kosten-batenanalyse gevoegd.
- Na akkoord op het definitieve plan (het maatwerk-canvas) tijdens de doorbraaktafel, kan de maatwerkeindbaas zijn collega-consulent ondersteunen bij het uitvoeren van het maatwerk.
- Het definitieve plan en de kosten-batenanalyse worden opgeslagen in de map.

Gemeente Maastricht

Tussenevaluatie november 2020

Kosten sociale
voorzieningen
> € 100.000 per jaar.

Maastricht
300-400 gezinnen
lopen vast

50 gezinnen aanpak

Ambitie coalitie:
via maatwerkaanpak
50 gezinnen beter en goedkoper
helpen. Aanpak moet olievlek
worden voor deze werkwijze.

start 50 gezinnen
aanpak door trainen
maatwerkeindbazen
in methodiek.

Tussenevaluatie

- 30 gezinnen met een maatwerkplan
- 20 x maatwerk uitgevoerd
- Gemiddeld resultaat per gezin: 21.000
- Totale opbrengst: 426.000

- 50 gezinnen zijn geholpen met maatwerk
- SZMH heeft geleerd hoe maatwerk te maken.

juni 2018

begin 2019

november 2020

eind 2021

Inhoudelijke resultaten voor gezinnen

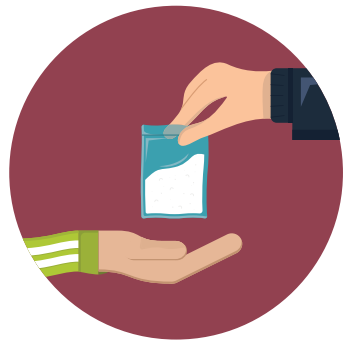
- Moeder is blij dat ze weer samenwoont met haar 6 kinderen en geeft haar leven nu een 8.
- Verlagen schuldendruk zorgt voor rust in gezin, vader geeft leven nu een 7.
- Jeugdige kan zich door medicatie beter concentreren op school, moeder heeft geen nieuwe schulden gemaakt en geeft het leven nu een 6.
- Gezin heeft een veilig thuis en hoeft niet meer te 'bankhoppen' waardoor gehandicapte zoon weer naar school kan. Dit geeft het gezin rust.
- Jeugdige met verslavingsachtergrond woont nu in een safe-house wat veel rust geeft voor zijn moeder en zusjes en hem ruimte geeft om aan zichzelf te blijven werken. Hij heeft zijn VMBO diploma behaald! Moeder geeft het leven een 7, de jeugdige een 7,5.
- Moeder verblijft met kinderen nog in de vrouwenopvang. Doordat een betalingsachterstand is afbetaald wordt er nu snel bemiddeld naar een huurhuis. Vanwege de spanningen door corona (kinderen niet op school en zorg digitaal) geeft ze het leven momenteel een 4,5.

Meest voorkomende hindernissen

1. Geen woning of geen passende woning
 - Doorstroom vrouwenopvang
 - Aanpassing woning nodig
2. Schuldenstapeling en het systeem van schuldhulpverlening
3. Nog geen ontschotting van budgetten in sociaal domein
4. Integraal denken en werken blijft een uitdaging
 - Vergunningen
 - Terugvordering bijstand
 - Bijzondere bijstand

Casus 1: Veilige woonplek voor moeder en dochter

Sophie is ex-drugsverslaafd. Ze heeft een dochter van 8. Haar drugsverleden blijft haar echter achtervolgen. De situatie loopt uit de hand en Sophie en Noortje dreigen nu dakloos te worden. Na 10 jaar clean te zijn geweest, krijgt Sophie anderhalf jaar geleden een terugval. Ze meldt zich bij Mondriaan en wordt enkele maanden opgenomen. Noortje, haar dochter (8 jaar), verblijft die tijd in een netwerkgezin.

Terugval

Als Sophie weer thuis is, oefent de drugsdealer druk op haar uit. Ze moet dozen in huis bewaren (waarvan ze de inhoud niet kent). Sinds kort eist hij dat Sophie zich gaat prostitueren. Omdat ze dit niet doet, wordt de druk verder opgevoerd. Door die druk gaat Sophie opnieuw gebruiken.

Bedreigd

Een paar maanden geleden dringt de dealer met enkele handlangers haar huis in. Ze gebruiken geweld tegen haar en brengen vernielingen aan in huis. Noortje is op dat moment ook in huis. Sophie schakelt opnieuw Mondriaan in. Die heeft tijdelijk een plek voor haar. Noortje kan terecht bij het netwerkgezin. Sophie durft niet terug naar haar huis. Ze doet aangifte bij de politie. De politie weet de mannen aan te houden.

Op straat

Er blijkt een hennepplantage op zolder te zijn. De woningbouwvereniging gaat daarom de woning sluiten en wil de huurovereenkomst ontbinden. Dus kan moeder en dochter niet in het huis blijven. De zoektocht begint naar een veilige plek waar ze kunnen wonen. Maar nergens is er plek. Sophie zit er volledig doorheen. Ze doet suïcidale uitspraken. Ze is niet meer in staat voor zichzelf te zorgen, laat staan voor Noortje. Op korte termijn zou ze op straat komen te staan. Een moeder-kind-huis in de regio biedt hulp, voorlopig

Perspectief

Een veilige woonplek voor Sophie, liefst buiten Maastricht, waar ze kan wonen met Noortje of waar Noortje op bezoek kan komen. Voorkeur is een Begeleid-Wonen-plek voor moeder en dochter.

Doorbraak

Via de 50 gezinnen aanpak kan Sophie terecht bij een moeder-kind-huis in de regio. Dit op basis van een maatwerkafspraken en een persoonsgebonden budget, want er is nog geen contract met de gemeente. Er is een indicatie voor Begeleid Wonen geregeld. Mondriaan blijft betrokken voor de behandeling van Sophie. Er zijn acties uitgezet om de huurontbinding te voorkomen.

Kosten-batenanalyse

Huidig
€ 20.000

Dreigend
€ 90.000

Maatwerk
€ 63.000

Wat leren we hiervan?

Uitvoering

Bij complexe casussen zoals deze zijn vaak zeer veel professionals betrokken die allemaal proberen een oplossing te vinden voor een gezin. Omdat er nog onvoldoende wordt samengewerkt zorgt dat voor problemen. Er wordt dan een beslissing genomen op basis van onjuiste informatie of op basis van informatie die niet compleet is. Dat kost ook het nodige geld.

Beleid

Zoals al gezegd wordt er te weinig samengewerkt. Afspraken die gemaakt zijn vanuit een kolom of beleidsveld sluiten niet altijd aan op afspraken uit andere beleidsvelden. Soms werken ze elkaar zelfs tegen. De uitvoering van het Damoclesbeleid bijvoorbeeld maakt de uitvoering van de Jeugdwet moeilijk. Of neem de inkoopafspraken en de doelgroepen van de opvangvoorzieningen. Die sluiten niet goed op elkaar aan. De ene voorziening neemt een gezin pas op als er acuut gevaar is terwijl de andere voorziening pas een gezin opneemt als er geen gevaar meer is. Daardoor kunnen mensen tussen wal en schip vallen.

Samenwerking keten

In deze casus zijn een heleboel partijen betrokken: Veilig Thuis, Mondriaan, de gemeente Maastricht, de bewindvoerder, Moeder-Kind huis, Housing, de Vrouwenopvang, de Jeugdhulpverlening/Xonar Pleegzorg, Crisishulp Zuid-Limburg, woningstichting en het Veiligheidshuis. De partijen werken te zeer vanuit de eigen (smalle) opdracht. Daardoor is het lastig een goede oplossing te vinden voor het gezin.

Maatwerk uitgevoerd?

Ja. In deze casus was out of the box-denken een absolute noodzaak. Vanuit het Damoclesbeleid mag Sophie bijvoorbeeld 5 jaar lang niet meer huren bij woningstichtingen. Dus is het belangrijk dat alle betrokken hulpverleners zoeken naar een geschikte opvangplek om te voorkomen dat moeder en dochter op straat komen te staan. Het moeder-kind huis heeft plek, maar zij hebben geen contract met de gemeente. Via de 50 gezinnen aanpak kan Sophie toch terecht bij het moeder-kind-huis in de regio.